

За наукові КАДРИ

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

НАЙГОЛОВНІШЕ—ПРАВИЛЬНО ПІДБРАТИ КАДРИ

В житті комсомольської організації університету розпочався дуже відповідальний період — звітно-виборні групи та курсові комсомольські збори. З 10 по 20 квітня відбуватимуться факультетські комсомольські збори.

Минув рік, час комсомольському активіві звітувати про свою роботу. Багато комсомольців університету, яких торік обрали групорами, членами курсових та факультетських бюро, працювали так, що зараз їм не доведеться вислуховувати нарікання від товаришів. Серед таких хороших активістів можна назвати членів бюро фізмату Грету Вариводу і Володимира Рябошапченка, яких характеризує почуття відповідальності за доручену справу, любов до цієї справи. Добре працювали й члени комсомольського бюро III курсу геофаку Валентина Чухрій, і комсорг IV курсу українського відділу філфаку Іда Кушнір, і члени комсомольського бюро філфаку Мінчик та Ільвес, і історики Бензар та Устинов, хіміки Анисимов та Фролкова і багато інших комсомольців.

Та сьогодні треба говорити й про тих, хто, очевидно, випадково попав до складу комсомольських органів. До таких випадкових людей належить колишній комсорг IV курсу біологічного факультету Похель. Комсомольці курсу правильно зробили, звільнивши її від обов'язків комсорга. Дуже погано працювала Похель, а разом з нею і вся курсова комсомольська організація. Якщо спитати, який курс в університеті найгірше ставився до справи самообслуговування, відповідь буде — безперечно, IV курс біофаку. Багато комсомольців курсу не мають ніяких доручень. Навіть комсомольські внески тут завжди здають з запізненням. Як же могла Похель стати комсоргом? Про це треба спитати комсомольців курсу.

Буває, що на I курсі на початку року обирають комсорга помилково. Так було, наприклад, в четвертій групі фізичного відділу фізмату, комсорг якої Гвоздарьов одержав під час сесії двійки з усіх предметів. Але тут ще можна знайти виправдання: люди погано знали один одного. Проте такого виправдання немає і не може бути для студентів IV курсу. Просто вони несерйозно поставилися до дуже важливої справи — виборів комсорга.

25 березня на засіданні комітету комсомолу слухалася персональна справа члена бюро біологічного факультету Мазуренко. Мазуренко погано працювала в факультетському бюро, не з'являлася до комітету комсомолу, коли її викликали, погано працювала й як член шефської комісії університету і навіть разом з іншими пішла з лек-

цій. Бюро комітету комсомолу вивело Мазуренку із складу факультетського бюро і оголосило їй сувору догану з занесенням в облікову картку.

Комсомольське бюро філологічного факультету вивело з свого складу комсомолку Павлушенко. Її робота не раз різко критикувалася на засіданнях бюро, проте Павлушенко не зробила для себе висновків. Тому й довелося розв'язувати питання дуже суворо. Нам не потрібні активісти тільки за назвою, нам потрібні люди, які по-справжньому працюють.

Групорами, членами курсових та факультетських бюро треба обрати найкращих наших активістів. Перш ніж проголосувати за ту чи іншу кандидатуру, кожен комсомолець повинен добре її обдумати і зв'язати.

До зборів необхідно готуватися. Адже буває у нас і таке, що звіт секретаря зводиться до п'ятихвилинного перерахування проведених міроприємств. Звичайно, що після такого звіту ніхто не хоче виступати, і на зборах тільки й чути один голос голови: «Товариші, виступайте...» «Товариші, хто хоче сказати...». Але «товариші» мовчать. І мовчать тому, що доповідь нікого не зачепив, нікого серйозно не критикував, не зробив глибокого аналізу всієї роботи.

Уже в цьому році був такий випадок на першому курсі фізичного відділу фізмату. Комсорг курсу і член бюро повідомили комсомольцям, що через дві години у них відбудуться звітно-виборні збори. Доповіді взагалі до зборів не готувалося, а курс, треба сказати, не сильний, і актив тут був підібраний невдало. Довелося збори відкласти. Але в цьому треба винуватити не стільки активістів-першопкурників, скільки факультетське бюро, яке недосить серйозно підходить до проведення звітів і виборів.

Готуючись до зборів, необхідно не менше як за три дні до них обговорити на засіданнях курсових бюро доповідь секретаря з тим, щоб її можна було в разі необхідності допрацювати.

Треба відзначити добру підготовку до звітно-виборних зборів на філологічному та історичному факультетах. Тут майже за місяць до зборів було розроблено план їх проведення, до кожного курсу прикріплено члена факультетського комсомольського бюро, який допоможе в організації та проведенні курсових зборів. І це, звичайно, правильно.

Необхідно звітно-виборну кампанію цього року провести так, щоб не повторити помилок минулого. І одним з головних питань, від правильного розв'язання якого залежить дальша успішна робота комсомольської організації університету, є питання добору кадрів.

КЕРУЮЧИСЬ РІШЕННЯМИ ХХІ З'ІЗДУ КПРС

(З відкритих партійних зборів університету)

23 березня відбулися партійні збори університету, на яких було підведено підсумки науково-дослідної роботи в університеті за 1959 рік і накреслено конкретні завдання на майбутнє.

З доповіддю виступив проректор університету по науковій роботі доцент Л. І. Пазюк. В обговоренні доповіді взяли участь комуністи Мигаль, Дмитрашко, Федосеев, Дузь, Лобунець, Морозов, Розовський, Елькін, Савчук, Пузанов, Гаврилов.

Коллектив наукових працівників університету, керуючись рішеннями ХХІ з'їзду КПРС, бореться за створення матеріально-технічної бази комунізму. Плани науково-дослідних робіт в 1959 році включали 227 тем. 12 тем виконувались за планом господарської тематики, 13 тем — за планом впровадження результатів досліджень у виробництво. В 1959 році впровадження результатів наукових робіт проходило головним чином у вигляді госпдоговірних робіт по соціалістичних договорах. Але план госпдоговірних робіт виконано не повністю. У виконання госпдоговірних тем включилися далеко не всі кафедри природничих факультетів. Особливо відстає біологічний факультет.

Перед партійними організаціями біологічного, хімічного, географічного та фізико-математичного факультетів стоїть завдання: різко збільшити обсяг досліджень по госпдоговорах, а також по соціалістичних договорах з виробництвом.

Зміцнили зв'язки університету з підприємствами Одеського раднаргоспу: із 12 вищезгаданих госпдоговірних тем 6 виконувались для підприємств Одеського раднаргоспу. Кафедри географічного, біологічного, фізико-математичного, хімічного та інших факультетів, як і наукові установи університету, подають велику допомогу підприємствам, заводам, колгоспам, науковим установам, вузам міста і школам м. Одеси та Одеської області шляхом організації численних консультацій, семінарів для практичних працівників, видачі саджанців і насіння і т. д. Перед колективом університету стоїть завдання ще більше зміцнювати зв'язки з виробництвом, з підприємствами Одеського раднаргоспу.

В 1959 році в університеті організовано 2 проблемних і одна науково-дослідна лабораторія, які допомагали викладачам у виконанні наукових досліджень.

Лабораторіями цих кафедр керують професор О. К. Давтян, до-

цент В. О. Федосеев та доцент Л. Б. Розовський.

За звітний період в університеті видано 6 збірників наукових праць, 2 монографії, 4 курси лекцій з окремих наук, 11 лекцій з курсу історії КПРС, 3 збірники тез доповідей і декілька брошур. Всього видано 37 назв друкарським способом, загальним обсягом 206,5 друкарських аркушів і 5 назв на «Ротапринті» — 26 друкарських аркушів. Крім того, наукові співробітники університету надрукували у 6 обласних, республіканських і союзних виданнях 159 робіт. Всього в університеті і за його межами надруковано 300 назв загальним обсягом 292,5 друкованих аркушів. З них 13 назв — роботи кафедри історії КПРС, 2 — кафедри політекономії, 7 — кафедри філософії, 27 — історичного факультету, 83 — філологічного, 54 — біологічного, 13 — хімічного, 25 — географічного, 10 — фізико-математичного факультету, 8 — науково-дослідного Інституту фізики, 58 — астрономічної обсерваторії.

Найбільшу кількість робіт в 1959 році опублікували професор Д. Г. Елькін, професор В. П. Цесевич, доцент П. Й. Карішковський, про-

(Закінчення див. на 2 стор.)

ОДЕСЬКОМУ СТУДЕНТСТВУ

Одеса, якою так пишались її корінні жителі, не може не вабити до себе і всіх людей, не байдужих до краси, до оригінальності, до живого життя. Одеса — місто великих літературних і наукових традицій. Повів цих традицій я завжди відчуваю, коли буваю в Одеському університеті, серед гарячого, як весняне небо, студентства. Хорошою, романтичною любов'ю любить одеське студентство літературу. Воно ж бо дише тим повітрям,

яким дихали великі Пушкін і Міцкевич, воно ж бо живе над тим морем, шум якого навівав перші творчі думки плеяді сучасних радянських письменників — і російських, і українських.

В Одесі звернувся з натхненням словом до пам'ятника Пушкіну Павло Тичина, про перебування в Одесі Міцкевича своєрідний цикл поезій написав Микола Бажан.

Але Одеса — місто не тільки літературних та наукових традицій,

але й великих революційних подій. Вогненні знаки 1905 і 1917 років, років боротьби з іноземною інтервенцією, безсмертних боїв Великої Вітчизняної війни — написані на ясному чолі Одеси.

Любить, товариші одеські студенти, те, чому служать і література, і наука, — любить всепереможну ідею комунізму, ідею побудови нового щасливого життя на землі!

Максим РИЛЬСЬКИЙ.

27/III-60 року.

М. Т. Рильський серед студентів університету.

Фото П. Дутка.

КЕРУЮЧИСЬ РІШЕННЯМИ ХХІ З'ІЗДУ КПРС

(Закінчення. Початок на 1 стор.)

фесор В. П. Тульчинська, доцент А. В. Недзвідський, доцент І. М. Сагайдак, доцент І. М. Дузь, доцент Г. А. В'язовський, доцент І. Є. Гришотенко та інші.

За звітний період проведено три великих заходи, які стимулювали розвиток науково-дослідної роботи в університеті. Це — Всесоюзна нарада з динаміки берегів морів і водосховищ, в якій активну участь взяли працівники кафедр загальної геології, гідрогеології, мінералогії і петрографії, фізичної географії. Це — розширений Пленум Комісії по напівпровідникам при Президії АН СРСР, який відбувся в науково-дослідному Інституті фізики. Це, нарешті, — наукова конференція викладачів суспільних наук вузів Одеси, присвячена проблемам листопадової революції 1918 року в Німеччині. Цю конференцію організували кафедра філософії, загальної історії та історії УРСР університету.

Виступаючи на партійних зборах, колектив зробили ряд критичних зауважень і внесли ряд пропозицій, спрямованих на поліпшення наукової роботи.

ДЕКАН історичного факультету доцент К. Г. Мигаль, підкресливши ряд досягнень наукових працівників історичного факультету, звернув увагу на необхідність поліпшити справу видавництва наукової продукції кафедр. К. Г. Мигаль говорив про потребу якнайшвидшої організації університетського видавництва.

ДОЦЕНТ П. І. Дмитрашко говорила про необхідність посилення допомоги науковцям з боку ректорату та господарчої частини.

В Ананьєві

Наша група проходила практику в Ананьєвській середній школі № 2. Вже перше знайомство з школою показало, що тут є чому повчитися.

Коли ми почали давати уроки з російської мови, то зразу відчули різницю між граматику шкільною і граматику академічною. Доводилося заново вивчати цілі розділи. Недостатне знання шкільної граматики особливо позначилося на уроках Віри Бур'янової.

Змістовні уроки дали студенти Шахліевич, Попова, Фомина. Уроки були цікаві, бо кожний намагався творчо підійти до підготовки. На уроках використовувалося наочне приладдя, запроваджувалися різні види самостійних і творчих робіт. Прекрасні таблиці зробили студенти для школи.

Уроки з літератури як в середніх, так і в старших класах школи були проведені жваво, не сухо. Приємно переконалися в тому, що кожний з наших студентів говорить хорошою, літературною мовою. Слід відзначити хороші, емоційні уроки Мельцера, Михайлика, Криворотенко.

Дуже порадував всіх Д. Яні. Останні його уроки відзначалися вмілим викладом фактичного матеріалу.

Добре було б, щоб курс виразного читання студентам читали до поїздки на педагогічну практику.

С. ГОРИШНЯ,
М. МАРУЩАК.

ни в справі втілення у виробництво наслідків наукових робіт.

ДОЦЕНТ В. О. Федосєєв висловив кілька пропозицій щодо залучення до наукової роботи студентів старших курсів, особливо дипломантів. Досвід проблемної лабораторії аеродисперсних систем переконує, що студенти достатньо підготовлені до наукової роботи в лабораторії.

У ВИСТУПІ доцента О. Г. Лобунця підкреслювалось, що останніми роками зміцнювались зв'язки кафедр суспільних наук, зокрема кафедри політекономії, з виробництвом. Вчені-політекономі — Штерн, Шугов, Проданець — написали ряд робіт, які допомагають колгоспам області у розв'язанні питання про піднесення продуктивності праці.

ПРОФЕСОР О. О. Морозов вважає, що прикритим недоліком в роботі кафедр природничих факультетів є недостатній зв'язок з промисловими підприємствами. Всі кафедри повинні працювати над виконанням госпдоговірних тем.

ЗАВДІЮЮЧИЙ лабораторією інженерної геології узбережжя моря і водосховищ доцент Л. Б. Розовський вказав на необхідність зв'язків між природничими кафедрами по лінії розв'язання наукових проблем.

ПРОФЕСОР Д. Г. Елькін вважає, що важливим завданням науковців університету є виступи з статтями на сторінках іноземних журналів. Таким шляхом вчені університету можуть внести

В. І. Ленін надавав величезного значення політехнічному навчанню, яке з успіхом реалізується зараз в тисячах і тисячах шкіл нашої країни та країнах народної демократії.

Впевнений в тому, що школа відіграватиме величезну роль в будівництві нового життя, В. І. Ленін рішуче виступав проти книжної, схематичної, відірваної від життя і його практики школи минулого.

«Без роботи, без боротьби, — пише В. І. Ленін, — книжне знання комунізму із комуністичних брошур і творів нічого не варте, тому що воно продовжило б старий розрив між теорією і практикою, той старий розрив, який становить найогиднішу рису старого буржуазного суспільства».

Творчо розвиваючи ідеї К. Маркса і Ф. Енгельса, В. І. Ленін послідовно і з граничною переконливістю відстоює положення про те, що праця, політехнічне навчання є могутнім засобом ліквідації розриву між теорією і практикою.

Піддаючи жорсткій критиці спроби перевернути вчення К. Маркса і Ф. Енгельса про трудове виховання, В. І. Ленін показав величезне значення поєднання навчання з виробничою працею в суспільстві, де немає експлуатації людини людиною.

У широко відомій статті «Перли народницького прожектерства» В. І. Ленін учить: «...Не можна собі уявити ідеалу майбутнього су-

спільства без поєднання навчання з виробничою працею молодого покоління: ні навчання і освіта без продуктивної праці, ні продуктивна праця без паралельного навчання і освіти не могли б піднятися на ту висоту, якої вимагає сучасний рівень техніки і стан наукового знання».

За порадою В. І. Леніна, Н. К. Крупська ще в час першої світової війни вивчала досвід передових капіталістичних країн в галузі зв'язку навчання з виробничою працею. Результатом цього вивчення була робота Н. К. Крупської «Народна освіта і демократія».

Ще напередодні Великої Жовтневої соціалістичної революції В. І. Ленін розробив «Матеріали по перегляду партійної програми», прийнятої в 1903 році на II з'їзді партії. Ці матеріали передбачали, зокрема, необхідність впровадження при соціалізмі для дітей до 16 років загальної і політехнічної освіти, яка знайомила б теоретично і на практиці з основними галузями виробництва. В. І. Ленін вважав за необхідне домогтися широкого розвитку професійної освіти, яка має у своїй основі загальноосвітню школу.

В історичних зауваженнях на тези доповіді Н. К. Крупської про політехнічне навчання, яка повинна була стати предметом обговорення на першій партійній нараді з пи-

тання народної освіти в 1920 році, В. І. Ленін розкриває основний зміст політехнічного навчання, що спирається на фундамент загальної освіти. Цей зміст становить енергетика, механічна промисловість, хімічна промисловість, основна агрономія.

В. І. Ленін вважав необхідним «загальний перехід до політехнічної освіти», незважаючи на тяжке становище молоді Радянської країни після громадянської війни і інтервенції.

Політехнічне навчання повинно, на думку В. І. Леніна, забезпечити підготовку кадрів, а цього вимагає високий політехнічний рівень соціалістичного господарства.

В. І. ЛЕНІН ПРО ПОЛІТЕХНІЧНЕ НАВЧАННЯ

У славнозвісній промові на III з'їзді комсомолу В. І. Ленін ставив питання про участь молоді «у свідомій і дисциплінованій праці», про таку постановку навчання, при якій щодня в будь-якому селі, в будь-якому місті молодь практично розв'язувала б те чи інше завдання спільної праці, нехай найменше, нехай найпростіше.

Геніальні думки В. І. Леніна про політехнічне навчання, про зв'язки навчання з продуктивною працею знайшли яскраве втілення в рішеннях XX і XXI з'їздів КПРС, в Законі про школу, які зараз з великим успіхом перетворюються в життя в нашій країні.

Професор Д. Г. ЕЛЬКІН.

ЩОБ ГОЛОВИ БУЛИ СВІТЛИМИ, А РУКИ — ЗОЛОТИМИ

(Лист з підшефної школи)

— Ти що ж думаєш, ми вугілля носили вчора, щоб ти сьогодні все тепло на вулицю випустив?

Учень напускає на обличчя байдужий вираз, колупає носком підлогу.

— І ноги не витер... Мабуть, спеціально для тебе підлогу мити треба? Килимчики простелити, щоб ти ними витер грязюку? Чи мо' служку тобі найняти?

— Слухай! — з рішучим виглядом починає винний, але зустрічається поглядом з осудливими очима друга і осікається: — Ну, чого ти... вчепився? Сказав би раз — і все. А так...

Він не докінчує, з досадою махає рукою і швидко виходить з шкільного коридору. Надворі він з справжньою люттю витирає ноги, а потім повільно, обережно, але з притиском закриває входні двері і прямує до класу.

Я робив вигляд, що уважно вивчаю розвішані по коридору грамати, а сам з цікавістю спостерігав за цією сценою. Мені згадувалися й інші, подібні.

Пам'ятаю, в п'ятому класі довелось чути, як суворо вичитували двох не в міру енергійних хлопчаків за необережне поводження з класними дверима. Вичитували такі самі хлопчаків, як і двоє винних. І вичитували по-своєму, по-чоловічому, зовсім не так, як роблять це гладенькі прилизані цяті-дітки в поганих художніх творах.

Я добре знаю про хороші трудові досягнення школярів: вони провели ремонт школи, зекономивши не менше 30 тисяч карбованців, працюють на полях колгоспу «Родина», мають кролеферму, збирають курині яйця для інкубатора, радіофікували школу. Цей список конкретних трудових справ можна було б продовжити, але справа не в них. Адже вони — не самоціль. Труд —

На Іванівщині

В колгоспі «Шлях Ілліча» ми розділилися на дві групи і роз'їхалися в різні села. Ми — це 30 студентів фізико-математичного факультету, члени культбригади, які приїхали в Іванівський район з концертною програмою.

Наша група свій перший концерт давала в селі Шомполи, у невеличкому колгоспному клубі. Програму відкрив студент II курсу Валентин Олійник. Його лекцію на тему «Моральне обличчя радянської людини» колгоспники прослухали з великим інтересом. Після лекції — концерт. Пісні у виконанні Ірини Самофалової і Олександра Волошина переповнений зал слухав з неослабною увагою. Сподобалися колгоспникам вправи акробатів і культуру, прекрасний «Чардаш».

Монті у виконанні Р. Протопопова. Друга група нашої бригади дає концерт в селі Лізінки. Зі сцени лунає шира «Сердечна пісня» у виконанні цілого вокального ансамблю. Добре виступає танцювальна група.

Останній, найбільший концерт даємо в клубі села Павлінка. Присутні уважно слухають виступ імпровізованого хору. Довго не змовкали оплески після виступу Жанны Пастушкової, студентки I курсу математиків, яка чудово виконувала російський танець. Гарно співали пісню «Берези» студентки Самофалова і Копаніна.

Гостинні господарі тепло простилися з нами.

О. КОРЧЕВСЬКИЙ.

БАЖАЄМО ТВОРЧИХ УСПІХІВ І ДОВГИХ РОКІВ ЖИТТЯ!

АКТОВИЙ ЗАЛ ПЕРЕПОВНЕНИЙ...

Велике красиве оголошення сповіщало про те, що 26 і 27 березня відбудеться ювілейна наукова конференція, присвячена 65-річчю з дня народження і 50-річчю літературної діяльності Максима Рильського, з участю самого ювіляра.

Побачити і послухати видатного поета прийшли не тільки філологи, а й студенти інших факультетів та вузів. Актівий зал університету переповнений.

Морським прибором зашуміли овації, коли за столом президії з'явився М. Т. Рильський. Присутні стоячи вітають дорогого ювіляра.

Відкриваючи конференцію, ректор університету професор О. І. Юрженко привітав поета з 65-річчям з дня народження і 50-річчям літературної діяльності. З доповідями про творчість М. Рильського виступили доценти І. М. Дузь,

С. А. Крижанівський (Київ), А. В. Недзвідський.

В перервах між доповідями представники громадськості міста вітали поета.

Від моряків-чорноморців з теплим словом виступив Мотузенко. «Бажаємо творчих успіхів і довгих років життя! — сказав він на прощання. — Повний вперед, дорогий Максиме Тадейовичу!».

Вірші, присвячені М. Рильському, прочитали Терень Масенко і Олександр Підсуха, які приїхали з Києва на конференцію.

— Філологічний факультет розпочав прекрасну справу — наукове вивчення творчості кращих українських радянських поетів, — говорив у своєму виступі доцент Л. Коваленко. Справа ця заслуговує всілякого схвалення і підтримки.

Терень МАСЕНКО.

УКРАЇНСЬКІ РУБАЙІ

Творцю Карпатських золотих
октав

Я може трохи клопоту завдав:
Це ж на пошану

Рильському Максиму,
Щоб до імення приточити риму
Я ще рядок до рубайі додав.
Маленька й дружня вигадка
моя —

Ото ж і є українська рубайя:
Як мовлять в східному краю
пророків,

Живіть, мій друже, десять
тисяч років,
Мов кряж Карпат, як Дніпра
течія!

Сини й онуки Ваші і мої —
Богдан, Олег, обидва Андрії —
Ще може скажуть в дальнім
поколінні,

Що ми шукали пісні України,

Ну — трохи глибшої, ніж...
просто солов'ї!

На фото: Терень Масенко.

Олександр ПІДСУХА.

МОВА

Максиму Рильському

Колисала мене мати,
Колисала,
Колисанку над колискою
Співала:
— Люлі, сину, молі...
І тривожив душу спів цей
Ще й тоді, як чорнобрівцем
Я пішов на перші гулі.
— Люлі, сину, молі...
І тоді, як наді мною
Рвалась бомби, рвалась кулі,
Хтось, немов над головою:
— Люлі, сину, молі...

Нас хотіли роз'єднати,
Наше серце розтопнати,
Землю кров'ю затопити,
Щоб не чули наші діти,
Як співає рідна мати.
Супостатів ми розбили
У великому поході.
Дружбу в битвах закріпили
І на Заході й на Сході.
Знов кують літа зозулі,
А в колісці немовляткр,
А над ним і неня й татко:
— Люлі... молі...

Читаючи Рильського

МАЛЕНЬКА жовта книжечка з відтисненими золотом словами назви: «Троянди і виноград». В який раз перегортаєш сторінки, читаючи чудово прості рядки віршів, і вже не намагаєшся збагнути, як вперше, чому так хвилює тебе кожне слово в них. Ти вже увесь довірився поетові і йдеш за ним в життя з такою ж любов'ю до людей. І як може не викликати симпатії «молодий, легкий, смагливий, гомінкий, ніби птах» виноградар, і хіба не гідна захоплення поетична лаконічність «Бабиного літа» або «Осіннього сонця».

— Я дуже поважаю Рильського і вважаю його одним з найкращих українських поетів, — говорить кандидат фізико-математичних наук С. М. Кіро.

Старший викладач фізики Е. Б. Лейбман про переклад Рильським «Мідного вершиника» каже:

— Якби придумати найдосконалішу електронну машину, котра перебирала б мільярди різних комбінацій із слів, то й тоді не можна було б знайти нічого кращого, ніж я це прочитав у Рильського.

Ми, «сухі» математики, любимо М. Т. Рильського не менше, ніж філологи, бо його не можна не любити.

Л. БІЛИК,
аспірантка фізико-математичного факультету.

Я ПРАЦЮЮ над дипломною роботою, присвяченою творчості О. Довженка, і мені не раз доводилось звертатись до критичних статей М. Рильського.

Я щиро вдячна великому співчуживі народному за його тепле і сердечне слово, за цінні, глибокі думки, які так багато допомогли мені в роботі.

Т. ФЕДОРЧЕНКО,
студентка V курсу
філологічного факультету.

КОЛИ слухаєш Шопена, з усіх різнобарвних почуттів найсильніше охоплює почуття легкого смутку, тихої печалі.

Вірші Рильського про Шопена тим і прекрасні, що в них відчуваєш цей смуток, вони огортають своєю журливою мелодійністю.

Коли Рильський пише про Шопенову музику, то цю музику відчуваєш в кожному його рядку, в кожному слові.

В. МАКАРОВ,
випускник фізико-математичного факультету.

АГІТАТОРИ—ВИБОРЦЯМ

Наш агітколектив працює в будинку № 13 по вулиці Щепкіна. Деякі агітатори в цьому будинку працюють уже декілька років. Протягом навчального року агітатори провели низку цікавих заходів. В грудні місяці Г. В. Ципіна організувала екскурсію з виборцями до обсерваторії, де т. Новопашенний провів змістовну бесіду, розповів

про роботу обсерваторії, ознайомив учасників екскурсії з приладами.

Агітатори систематично проводять бесіди з виборцями, роз'яснюють їм незрозумілі питання з точної політики.

В березні місяці агітколектив випустив бойовий листок «Агітатор».

Є. П. ДРОЗДОВА.

На семінарах у математиків

Переважна більшість студентів II курсу фізико-математичного факультету сумлінно готується до семінарів з історії КПРС. Глибоко аргументовані виступи характеризують студентів Кондарук, Травкіну, Фонтанкіну, Папушой, Дарієнко, Лазуренку, Зінченко, Обіначу, Морозовську і багато інших.

Студенти II курсу готують реферати з вузлових, найбільш складних питань, що привчає їх до самостійної роботи над першоджерелами. Доповіді викликають інтерес і широко обговорюються. Студенти Петренко і Перчеклій підготували до семінару хвилюючі повідомлення про партизанський рух та партійно-політичну роботу в період Великої Вітчизняної війни.

На багатьох семінарах студенти

дискусують з різних теоретичних питань. Все це сприяє глибокому засвоєнню курсу історії КПРС.

Але окремі студенти не завжди готуються до семінарів. Це Осадчий, Блюменкранц, Кара-Гіяр, Андерш та деякі інші.

Комсомольська організація курсу (комсорг Полнар'єв) погано бореться з тими, хто пропускає лекції і семінарські заняття. Сам Полнар'єв пропускає лекції і погано готується до семінарів. Як же йому очолювати боротьбу за високу успішність і відвідування на курсі? Хочеться вірити, що комсомольська організація фізико-математичного факультету ліквідує таке ненормальне становище в групі.

В. І. СКРИЛЬОВА.

Потрібне приміщення

(ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ)

Для проведення дослідів на тваринах необхідне приміщення. Це зрозуміло всім. Однак до цього часу біологічний факультет таких приміщень не має.

Примітивні споруди із двох сараїв, збудовані силами співробітників кафедр фізіології людини і зоології безхребетних, ні за своєю будовою аж ніяк не можуть задовольнити потреб факультету.

В розпорядженні факультету є також спеціально обладнане приміщення для розведення кролів і морських свинок, які розміщені на території ботанічного саду. Це приміщення потребує серйозного ремонту. Та господарча частина до цього часу ніяких робіт в цьому напрямку не проводить.

Не раз піднімалося на засіданнях вченої ради факультету питання про побудову спеціального віварію для утримання в ньому піддослідних тварин. Біологічний факультет терпить гостру потребу у такому віварії. Його потрібно побудувати на території, яка прилягає до факультету. І зробити це треба найближчим часом.

П. М. ВЕНГРЖАНІВСЬКИЙ,
старший лаборант кафедри фізіології людини і тварин.

Захищаємо курсові

На історичному факультеті відбувся захист курсових робіт на кафедрі історії СРСР та історії України. Радують своїми успіхами студенти III курсу. З 12 студентів, які захищали курсові роботи, 11 одержали «відмінно» і один —

«добре». Слід відзначити таких студентів, як Шурапов, який написав свою роботу вже в грудні, Степанов, Янчурський, Гоменюк, Швець, Мельничук та інші.

К. БЕНЗАР.

Над цікавими темами

Останні досліді в лабораторіях. Хіміки II курсу завершують курсові роботи. Над цікавими темами працюють студенти. Мухіна, наприклад, закінчила дослідження з теми: «Безстружковий метод аналізу сталі», Блажко досліджує аральський сульфат. Ці теми мають неабияке практичне значення. До кінця наближаються роботи студентів Повитухи і Котлярової (керівник — доцент Суранова).

— Гуртківці люблять хімію, — говорить З. П. Суранова, — в їхній роботі можна не сумніватися.

Уже закінчили свої курсові сту-

денти Гнатенко (керівник — ст. викладач Р. М. Драницька), Волченко (керівник — доцент Н. Л. Оленович). В кінцевій стадії перебувають роботи Камалова, Антоновича... Та всіх не перерахуєш.

— Ціла навала у нас в лабораторіях, — каже В. М. Ермілова. — Всі працюють сумлінно.

А потім, помовчавши, додає: — От тільки хімічного посуду б'ють чимало...

Отже, курсові роботи у другокурсників хімічного факультету майже готові.

Г. ШЕНДРИК.

На пероні Одеського вокзалу.

Фото П. Дутка.

ЩОБ ГОЛОВИ БУЛИ СВІТЛИМИ, А РУКИ—ЗОЛОТИМИ

(Закінчення. Початок на 2 стор.)

лості. Людина, котра розуміє, що лише в праці, хай навіть важкій і непрямій, можна спокутувати свою вину,— ця людина мудра і непереможна.

Зараз дев'ятий клас — один з кращих в школі. Останнім часом мені доводилося немало розмовляти з вчителями і часто-густо стикатися із двома крайностями: одні всіляко вихваляли працю і тільки на неї покладали всі надії, інші говорили, правда з деякими обмовками, що праця відбила в учнів охоту до навчання, що успішність в школах різко знижується, що рівень знань учнів катастрофічно падає, бо перспектива вузу втрачена.

Хто ж правий?

А ні ті, ні інші. Праця сама по собі не ідеальний педагог. Адже ледарі, кар'єристи, халтурники бувають і серед робітників і серед колгоспників. Тут вся суть у виробничих відносинах. Ці ж відносини треба організувати і виховувати.

В Іванівській школі старші допомагають молодшим, сильніші — слабшим; брак в роботі суворо карається. При мені учні гостро, в обличчя, картали дев'ятикласника Поліщука за ухиляння від праці.

Така трудова обстановка сприяє формуванню справжнього характеру.

Але як створити її?

Насамперед, зробити розумною і доцільною саму працю. Якщо п'ятикласники вчать працювати з рубанком, молотком і цвяхами, то вони не просто стругають дерево, або вганяють в нього цвяхи, а майструють ящики для чорнильниць, перекладники для стільців, виготовляють дранку. Старшокласники роблять глобуси, циркулі, транспортари.

Педагоги вимогливі до результатів праці, і ця вимогливість передається учням.

А потім ще одне. Школа гарантує учням путівку в трудове життя. Зараз в школі готують спеціалістів овочівників, плідників, виноградарів. Свого часу учням видадуть дипломи. Але видаватимуться не тільки дипломи, а й призначення на конкретну роботу. Доводеність про це вже існує з райвиконкомом, головами колгоспів. Який же це величезний моральний фактор!

Можуть сказати: хай так, хай праця доцільна, виробничі відносини прекрасні, але все це не доводить, що праця не шкодить навчання і що раніше не була кращою успішність.

В Іванівській школі раніше, при мені, не працювали. Всі ми сподівалися тільки на вуз і сиділи над книжками. У нас була «перспектива». Зараз тут і працюють, проте й успішність зараз вища, ніж була колись. Жодного невстигаючого у дев'ятому і десятому класах! Іде боротьба за те, щоб кількість трічників зменшилась вдвоє! Школа займає перше місце по успішності серед інших шкіл району.

Я досить довго розмовляв з директором, досить часто бував у школі, уважно прислухався до розмов вчителів і учнів, поки не зрозумів суті тієї величезної роботи, яку проробив педагогічний колектив школи, щоб добитися таких результатів.

Не штука почути в сільській школі таке: нам, мовляв, важко боротися за успішність, бо, не збираючись до вузу, учні втрачають інтерес до знань, оскільки в колгоспах виробництво зараз організовано так, що можна обійтися п'ятьма класами. Правда це? Частково і покищо так. Але тільки частково і тільки покищо. Час, коли на ниву колгоспну без знань хоч і не потикайся, наближається з космічною швидкістю.

І от в школі для десятикласників організують курс лекцій з питань механізації і електрифікації сільськогосподарства. Не треба фізики, бо корову і без неї можна добре видоїти. Та ні ж: через рік-два буде електродоїння! Тут вже без фізики не обійтись. Машини будуть скрізь, всюди, найрізноманітніші... Отже, висновок: треба вчити, треба знати, щоб час той наблизится, а як він прийде — володарювати, а не кусати себе за лікті і хапатись за старі книжки.

Вчителі серйозно задумалися над тим, як краще провести урок. Щотижня, в середу, вони влаштовують щось на зразок школи для себе, де один чи два товариші виступають з повідомленнями про останні новини в педагогічній роботі, обговорюють матеріали педагогічних видань. Рада при директорові часто обговорює як кращі, так і гірші уроки, збирає, а потім розповсюджує досвід кращих вчителів школи. В результаті зараз уроки Є. П. Каневської, О. Я. Мазуревича, Л. О. Саражін, М. Й. Штейн, З. С. Ярошенко, О. Т. Лещенко, О. О. Гоцуленко відзначаються великою педагогічною майстерністю.

В школі стали традиційними тематичні вечори: історичний, літературний, фізико-математичний, природознавчий... Такі вечори, до участі в яких широко залучаються учні, пробуджують у дітей інтерес до знань, створюють в школі високу інтелектуальну атмосферу. Мені довелося бути на літературному вечорі. Я був широко вражений, коли серед присутніх побачив не тільки відмінників, а й таких, що ще рік-два тому грі в гроші, біліард, футбол віддавали перевагу перед усіма заняттями. Як же багато треба зробити, щоб наукою звернули програми зацікавилися навіть такі «важкі» учні!

Школа зараз радіофікована. В кожному класі—приймач. По школі транслюються шкільні вісті. Згодьтесь, що не дуже приємно почути своє прізвище серед ледарів, особливо коли знаєш, що його знатиме вся школа.

За ініціативою директора школи М. М. Бодіченка, що працює трохи більше півроку в школі, створено і працює «Педагогічний лекторій для батьків». Батькам не просто повідомляють, як вчать їх діти, прохають «вплинути», але вчать, як треба правильно виховувати дітей в сім'ї. Батькам, які не живуть в райцентрі, через кожних два тижні класний керівник шле додому листи, а в кінці чверті листи відсилаються всім керівникам установ, організацій, господарств. В тих листах повідомляється про успіхи чи невдачі дітей робітників цих установ. І це правильно. Успіхи чи невдачі учня — не тільки радість чи горе його батьків, неправильно домашнє виховання — не особиста справа чоловіка й жінки. Це спра-

ва громадська. То ж нехай громадськість і знає все! Кого треба — похвалить, кого треба — тре з пісочком. В шухляді директора школи повно батьківських листів: в них радості, і тривоги, і запитання, і подяки.

Мабуть, нема такого батька, який не відвідав би школу. Прийшов навіть батько учня М. Раніше на всі запрошення він відмовчався. Громадськість вплинула і на нього.

...Прийшла весна. Школярі зайняті тепер своїми дуже важливими справами: треба добре підготуватись до екзаменів, добре виступити на олімпіаді, забрати перші місця на спартакіаді, вчасно посадити і добре доглянути гібридну кукурудзу, не допустити падежу кролів, навчитись водити автомашини...

Я ходив по школі і дивувався: моя і не моя вона. Слухав розмови хлопчаків і дівчаток і радів: з розумними головами і розумними руками вилетять вони з-під шкільного крила. І залишаться після них згадки в серцях вчителів та тисячі посаджених дерев. Проходять весни на веснах, будуть вбиратися дерева в зелені шати, і вічно шумітиме лїстя мелодійно і ніжно:

— Спасибі...

Кому? І тим рукам молодим, що колись їх посадили, і тим людям, що виховали, випестили ті руки, зробили золотими, що володарям їх відкрили очі, навчили творити, а не ламати.

Зелене лїстя, символ безсмертя, вишумовуватиме «спасибі» вчителям. Велике спасибі!

Б. ДЕРЕВ'ЯНКО.

С. Іванівка.

З іноземної преси

Науковим співробітникам Вінпезького університету (Канада) вдалося схрестити пшеницю й жито. Новий злак досягає 2 метрів висоти; урожайність його перевищує в 2,5 раза звичайну пшеницю. Зараз проводяться випробування, щоб встановити, чи можливо із нового злаку виготовляти хліб, чи він придатний тільки на корми.

**

В серпні 1958 року розпочато будівництво автомобільного тунелю крізь Монблан. Тунель, який збираються закінчити в 1961 році, значно полегшить автомобільні подорожі з Франції в Італію і навпаки.

Переклав О. Я. БАРДАХ.

Шахісти борються за першість

В турнірі на звання чемпіона університету з шахів на 1960 рік беруть участь найсильніші гравці. У змаганнях встановлена норма першого розряду. Це зумовило напружену боротьбу вже з перших турів.

Енергійно проводить свої зустрічі другорозрядник Павлов (фізмат). В групі лідерів знаходяться першорозрядники Семчишин, Гусак, Боровик, які проводять всі свої зустрічі гостро та ініціативно.

У змаганнях бере участь студентка фізмату Сапожникова. Вперше попавши в таку різну чоловічу компанію, молода шахістка

не розгубилась. Здавалось, нічия неминуха. Але вже в кінці партії Сапожникова зробила помилку і програла Гусакові. Зате в зустрічі з досвідченим першорозрядником Мішнаєвським вона добилась заслуженої перемоги.

Бажаючих подивитись, як грають найсильніші наші шахісти, небагато. А жаль. Адже університет славиться своїми шаховими традиціями.

Кілька років тому закінчив університет відомий всьому світові гросмейстер Ю. Геллер. Наприкін-

ПЕРЕКЛАДИ З РИЛЬСЬКОГО

Народу Франції

Как речка по весне, не раз,
не два
Ты берега крушил, стремясь
к свободе.
И жизни гниль ты поднимал
со дна,
И старый мир твои сносили
воды.
Ты знаменосцем вольности
не раз
На бой с тираном поднимал
Европу,
Твой острый разум — честности
алмаз —
Вздмал тебя над гребнями
потока.
Мы с детства знали о тебе из
книг.
И каждый находил по духу
брата
Среди сынов прославленных
твоих,

Героев — от Гавроша до
Марата.
Правительства? Лишь мутная
вода!
Когда они погрязли
в преступленьях,
Когда продал Петен тебя —
тогда
Родился новый сын —
Спротивленье.
И этот сын —
он и теперь живет
В Париже, на Камарге,
в Авиньоне.
Твоя свобода ходит
не в короне,
А расплескала альбе знамена
С одним призывом:
трудоу народ!

ЖЕЛЯЗОВА ВОЛЯ

(село близ Варшавы, где родился Шопен)

В селе Михайловском
нас встретил Пушкин сам,
Не тень его, а он;
казалось даже нам,
Что строки пушкинские
речка голубая
Зеленым берегам задумчиво
читает.
А здесь в саду, на берегу
другой реки,
Нам ясно чудились
Шопеновы шаги.
Казалось миг назад
той тропкою прибрежной
Сам Фредерик прошел
в задумчивости нежной.
Ведь все здесь музыка:
и сосны, и дубы,
И клены—выдумка искуснейшей
резьбы,

И эта речка, где всегда
по воскресеньям
Поляки слушают Шопеновы
творенья.
Мы вспоминали жизнь, какую
он прожил;
Мы помнили:
когда от нас он уходил,
То звуки Моцарта торжественно
и строго
Шопена провели в последнюю
дорогу.
Листы и бабочки кружились
у земли.
Сбирали на цветах последний
мед шмели.
И в чистой тишине
шопеновского сада
Мы тихо слушали Шопену
балладу.

Перевод Л. ЕДИДОВИЧА.

**

Я люблю, когда в доме есть
дети

И когда по ночам они
плачут...

Ин. Анненский.

Темнота сквозь окна тихо
льется.
Спать давно уже пора ребенку.
Но лукаво: «Папа!» — раздается,
Смех плывет по дому —
нежный, тонкий.
— Разгулялся! — малыш
в объятья
Мать берет, склонившись
у кровати.
А отец приказывает спать им
И семьей любитесь украдкой.

Но малыш выдумывает что-то,
Не дает покоя он сестрице.
Та смеется так же беззаботно,
Хоть отца-то слушаться
годится!
Белый месяц, в черное одетый,
Тучи за окном на небе вьются...
Я люблю, когда есть в доме
дети,
И люблю, когда они смеются.

Перевод Ю. ШЕПЕЛЕВА.
